

UNIVERSITAT DE BARCELONA
DIVISIÓ DE CIÈNCIES DE LA SALUT
FACULTAT DE PSICOLOGIA

DEPARTAMENT DE PERSONALITAT, AVALUACIÓ I TRACTAMENT PSICOLÒGIC

ANÀLISI CONCEPTUAL DEL FENOMEN BILINGÜE.
AVALUACIÓ DEL RENDIMENT ESCOLAR EN
LLENGUA CATALANA i CASTELLANA

Autor: Àngel FORNER i MARTINEZ

Direcció: Dra. Maria Fornés i Santacana

BARCELONA 1990

PROVES D'ESCRITURA II

TEXT SEMIESPONTANI

RESULTATS DE LA PROVA D'ESCRITURA II

Aquestes proves es van preparar com a complement de la Prova d'Espectura I (dictats), amb la intenció d'obtenir dades sobre diferents aspectes de l'espectura en llengua catalana i llengua castellana. Així, si la Prova d'Espectura I pretenia, fonamentalment, recollir dades sobre la correcció ortogràfica, la Prova d'Espectura II volia recollir dades sobre l'expressió escrita (text semiespontani), sobre la quantitat i qualitat de la producció escrita en cadascuna de les llengües.

Les Proves d'Espectura II consisteixen en quatre làmines on a cada una figuren cinc il.lustracions (en total vint vinyetes). Deu d'aquestes il.lustracions calia explicar-les (escriure la seva explicació) en llengua catalana, i les altres deu en llengua castellana.

Les il.lustracions es van elaborar fent aparèixer en cinc vinyetes, corresponents a cada llengua, almenys un personatge, objecte o acció que en la parla quotidiana pogués ser denominat amb un castellanisme (en les il.lustracions per escriure en català) o un catalanisme (en les il.lustracions per escriure en castellà). Les cinc vinyetes restants tenen personatges, objectes o accions que en la parla quotidiana dels nens són incorrectament usades o mal pronunciades (per ex.: Ràcula / Dràcula, tigurón / tiburón, anamurada / enamorada, etc.). Totes les làmines podien ser "acudits sense paraules", és a dir, contenien dibuixos fàcilment interpretables.

La finalitat de la Prova d'Espectura II era mesurar la **quantitat de producció escrita** en les dues llengües i els **errors en l'espectura**. La correcció d'aquestes proves, la va efectuar l'equip d'investigació.

Els subjectes estudiats aporten dades sobre l'expressió escrita en català i castellà; abracen nivells des de 1r fins a 8è d'EGB, i procedeixen d'escoles diverses.

S'han elaborat taules diferenciades corresponents als grups d'escoles de la FASE-82 (aplicació de les proves l'any 1982) i als grups de la FASE-87 (aplicació de les proves l'any 1987).

Recordem que els grups de la FASE-82 estaven formats per escoles segons la llengua d'ensenyament. El GRUP A-82 representa les escoles amb llengua d'ensenyament catalana; el GRUP B-82, les escoles amb llengua d'ensenyament castellana. En la segona etapa, FASE-87, totes les escoles que havien participat en l'etapa anterior tenien ara la mateixa llengua d'ensenyament: el català. Així doncs, l'agrupament de les escoles en aquesta etapa es va fer en funció de la llengua de l'entorn (llengua de casa, i de l'entorn social dels alumnes que participaven en l'experiència); i es van configurar tres grups: GRUP I-87 (escoles ubicades en entorns de parla catalana), GRUP II-87 (escoles ubicades en entorns de parla catalana i castellana), GRUP III-87 (escoles ubicades en entorns de parla castellana).

Anàlisi dels resultats de la Prova d'Escriptura II

Els resultats d'aquesta prova d'escriptura es presenten en el següent ordre: la mostra estudiada; les dades referents la quantitat de producció escrita en cada llengua; la presència de castellanismes i/o catalanismes en els textos catalans i castellans; l'anàlisi dels errors ortogràfics; l'anàlisi dels errors estructurals de l'escriptura; i les conclusions generals de les Proves d'Escriptura procedents tant dels resultats obtinguts en aquesta Prova com de la Prova d'Escriptura I.

Presentem la nostra anàlisi dels resultats seguint l'esquema següent:

1. Mostra. La mostra per a aquesta prova era la mateixa que per a la Prova d'Espectura I. Ara bé, a causa que en la pràctica, i sobretot en la FASE-82, es va produir per a la Prova d'Espectura II algunes pèrdues mostrals, hem inclòs en primer lloc la taula de la mostra analitzada i una taula complementària on s'indiquen els alumnes que o bé "no sabien escriure" (podien fer un dictat curt, però no sabien inventar un text i tan sols posaven alguna paraula sense fer una frase), o bé "no sabien escriure" en alguna de les llengües sol.licitades (no respectaven les consignes sobre la llengua en què calia escriure, o introduïen un elevat nombre (més del 30 %) de paraules de l'altra llengua).

En els corresponents càlculs estadístics s'han tingut en compte les pèrdues mostrals (*missings*).

Les dades de la mostra es presenten per nivells d'EGB diferenciant la FASE-82 i la FASE-87, i s'agrupen per grups (A-82, llengua d'escola: català; B-82, llengua d'escola: castellà; I-87, llengua de l'entorn: català; II-87, llengua de l'entorn: català i castellà; III-87, llengua de l'entorn: castellà).

2. Anàlisi de resultats procedents de l'aplicació de la Prova d'Espectura II en la FASE-82

2.1 Resultats referents a la quantitat de paraules escrites en cada llengua, FASE-82. Consistents en els càlculs de les X i les s de la producció total de paraules escrites en una i altra llengua, agrupant les dades per nivells d'EGB dins de cada grup.

2.2 Estudi de la significació de diferències de mitjanes intranivells, per a cada grup, en la FASE-82. S'analitza en el cas de diferències significatives quina era la llengua més afavorida en l'aspecte de la producció escrita.

2.3 Estudi de la significació de les diferències de mitjanes intergrups, per a un mateix nivell d'EGB, FASE-82. És a dir, comparar per a cada nivell d'EGB els resultats de l'escriptura espontània en català i castellà; i entre els mateixos nivells acadèmics de cadascun dels grups: A-82 (llengua d'escola: català), B-82 (llengua d'escola: castellà).

3. Anàlisi de resultats procedents de l'aplicació de la Prova d'Espectura II a la FASE-87. Repetició de les anàlisis del punt anterior, ara amb les dades corresponents a la segona fase d'aplicació de les Proves d'Espectura II, FASE-87.

4. Dades i comentaris sobre els castellanismes / catalanismes. La quantitat d'aquests errors s'expressa en forma de tant per cent sobre els totals de producció escrita en cada llengua. Aquesta anàlisi s'ha fet per nivells d'EGB, dins de cada grup, i separatament per a cada etapa (FASE-82, FASE-87).

5. Dades i comentaris sobre els errors ortogràfics en els textos escrits. Anàlisi feta per a cada nivell d'EGB, excepte 1r d'EGB, on els alumnes estan encara en fase d'aprenentatge bàsic de l'escriptura, i a les escoles es fomenta més el text lliure, la creativitat i la producció escrita que no pas la correcció ortogràfica.

Sobre l'accentuació, els errors a causa de l'absència o la presència incorrecta d'accents només s'han comptat a

partir de 6è d'EGB, quan és exigible la correcció ortogràfica en aquest sentit. Les dades es presenten en forma de tant per cent, i agrupades per nivells i grups, diferenciant les corresponents a la FASE-82 i la FASE-87.

6. Dades i comentaris procedents dels errors estructurals comesos en l'escriptura. Aquests errors es refereixen a aquelles particularitats de l'escriptura que independentment de la qualificació ortogràfica representen errors de l'estructura de l'expressió escrita: ajuntar paraules, ometre lletres, invertir síl.labes, canviar lletres, etc.

Les dades s'han expressat segons tres criteris:

A) Percentatge d'alumnes que manifesten "ocasionalment" aquest error (entenent per "ocasionalment" quan entre tota la producció escrita en una llengua no apareixen més de dos errors o equivocacions).

B) Percentatge d'alumnes que manifesten aquest error de manera "sistemàtica" (corresponen al criteri "d'error sistemàtic" quan, entre tots els textos escrits en una llengua, apareixen errors d'aquest tipus tres o més vegades).

C) Percentatge d'alumnes que no manifesten aquest tipus d'error en la seva escriptura en una i altra llengua.

Aquests resultats es presenten agrupats per nivells dins de cada grup; en forma de tant per cent d'individus; diferenciant la FASE-82 i la FASE-87; i només a partir de 2n d'EGB per les mateixes raons que en el punt anterior.

7. Conclusions generals de les PROVES D'ESCRITURA I i II.

1. MOSTRA

A causa d'algunes variacions en les mostres, respecte a la Prova d'Espectura I, exposem seguidament la distribució d'alumnes que van participar a la Prova d'Espectura II.

TAULA 18 **MOSTRA SUBJECTES PROVA D'ESPECTURA II**
TEXTOS SEMIESPONTANIS

GRUP/NIVELLS	1r	2n	3r	4t	5è	6è	7è	8è	TOTAL
FASE-82									
GRUP A-82 (llengua escola: català)									
	35	38	28	24	28	24	16	31	224
GRUP B-82 (llengua escola: castellà)									
	18	26	26	48	24	12	16	30	200
TOTAL n=	53	64	54	72	52	36	32	61	424
FASE-87									
GRUP I-87 (llengua entorn: català)									
	16	23	16	23	15	15	16	24	148
GRUP II-87 (llengua entorn: cat. i cast.)									
	14	15	15	24	15	22	23	30	158
GRUP III-87 (llengua entorn: castellà)									
	15	23	15	20	16	16	21	15	141
TOTAL n=	45	61	46	67	46	53	60	69	447

Taula 18. Relació de la mostra d'individus als quals es va aplicar la corresponent Prova d'Espectura II (espectura de textos referents a il.lustracions). Indicació dels subjectes per nivells d'EGB, per grups segons la classificació lingüística, i per fases d'aplicació.

NOTA. A causa d'algunes pèrdues mostrals, en el sentit que alguns alumnes van efectuar una part de la Prova d'Espectura II (generalment la corresponent a la llengua d'escola) i no realitzaven la que s'havia de fer en l'altra llengua, o bé era molt deficitària (posaven només paraules sense construir frases, o barrejaven de forma important les dues llengües -més del 30 % de text en la llengua que no corresponia-), es va analitzar aquesta situació i es van obtenir les dades que exposem a la taula 19.

TAULA 19 ANÀLISI DE LA PÈRDUA MOSTRAL EN PROVA D'ESCRITURA II**FASE-82**

GRUP CATEGORIA/NIVELLS:	1r	2n	3r	4t	5è	6è	7è	8è
A-82 (llengua escola: català)								
no saben escriure	1(3%)	1	-	1	-	-	-	-
no escriuen cat.	1(3%)	-	-	-	-	-	-	-
no escriuen cast.	2(6%)	5	1	-	-	-	-	-
B-82 (llengua escola: castellà)								
no saben escriure	2(11%)	4	-	1	-	-	-	-
no escriuen cat.	8(44%)	11	6	13	7	4	8	10
no escriuen cast.	-	-	-	-	-	-	-	-

FASE-87

I-87 (llengua entorn: català)								
no saben escriure	1(6%)	1	-	-	-	-	-	-
no escriuen cat.	-	-	-	-	-	-	-	-
no escriuen cast.	1(6%)	3	-	-	-	-	-	-
II-87 (llengua entorn: cat. i cast.)								
no saben escriure	2(14%)	-	-	-	-	-	-	-
no escriuen cat.	-	-	-	-	-	-	-	-
no escriuen cast.	1(8%)	1	-	-	-	-	-	-
III-87 (llengua entorn: castellà)								
no saben escriure	3(20%)	-	-	-	-	-	-	-
no escriuen cat.	-	-	-	-	-	-	-	-
no escriuen cast.	1(7%)	1	1	-	-	-	-	-

Taula 19. Dades corresponents a les pèrdues mostrals produïdes a la Prova d'Esriptura II (textos semiespontanis). Els resultats indiquen el nombre de subjectes per a cada nivell d'EGB, per a cada grup, i en cada fase de l'estudi que, o bé "no sabien escriure" (no arribaven a fer frases) o bé "no escrivien en alguna de les llengües sol·licitades" (no feien frases o més del 30 % de la producció escrita corresponia a l'altra llengua).

COMENTARIS sobre els alumnes que conformen la mostra per a la Prova d'Espectura II

Tant a la **FASE-82** (primera fase d'aplicació d'aquestes proves, l'any 1982) com a la **FASE-87** (segona fase d'aplicació, l'any 1987) hem trobat els mateixos percentatges d'alumnes que "no sabien escriure", i això, naturalment, a 1r d'EGB, nivell on pròpiament s'inicia l'aprenentatge lecto-escriptor.

La diferència fonamental entre **FASE-82** i **FASE-87** consisteix en l'elevat nombre d'individus del GRUP B-82 (llengua d'escola: castellà) que no sabien escriure en català (34 % del total d'aquest grup), i la presència d'alumnes amb la mateixa mancança distribuïts per a tots els nivells d'EGB; i el nombre relativament baix d'individus del GRUP A-87 (llengua d'escola: català) que no sabien escriure en castellà (4 %), i que es concentraven en els primers nivells (1r, 2n i 3r d'EGB). Aquestes particularitats de la FASE-82 no apareixen en absolut a la segona etapa d'aquest estudi (FASE-87, totes les escoles -les mateixes que a la fase anterior- amb llengua d'ensenyament: català) on, excepte a 1r d'EGB no trobem pràcticament cap individu que no sàpiga escriure (fer frases en els textos semiespontanis de les vinyetes) en llengua castellana o catalana.

2. ANÀLISI DE RESULTATS PROCEDENTS DE L'APLICACIÓ DE LA PROVA D'ESCRITURA II A LA FASE-82

2.1. RESULTATS REFERENTS A LA QUANTITAT DE PARAULES ESCRITES, EN ELS TEXTOS SEMIESPONTANIS, EN CATALÀ I CASTELLÀ. FASE-82

TAULA 20 QUANTITAT DE PARAULES ESCRITES EN CADA LLENGUA EN LA PROVA D'ESCRITURA II (TEXT SEMIESPONTANI) FASE-82

GRUP A-82 (llengua escola: català)

NIVELL	ESCRITURA EN CATALÀ			ESCRITURA EN CASTELLÀ		
	n	X	s	n	X	s
1r	34	75	21	33	63	20
2n	31	110	23	26	98	26
3r	28	110	26	27	91	28
4t	23	130	24	23	121	19
5è	28	133	30	28	123	28
6è	24	141	14	24	133	20
7è	16	146	33	16	135	30
8è	31	130	27	31	122	24

GRUP B-82 (llengua escola: castellà)

1r	9	67	29	17	72	32
2n	21	98	23	32	107	28
3r	20	102	35	26	119	29
4t	34	131	43	47	134	31
5è	10	112	27	23	123	26
6è	8	110	13	12	119	17
7è	8	136	26	16	149	24
8è	20	120	26	30	126	25

Taula 20. Relació d'alumnes per a cada nivell, grup i llengua. Resultats de la producció escrita (nombre de paraules) en els textos semiespontanis de la Prova d'Espectura II. Els resultats s'expressen per a cada llengua indicant les corresponents X i s.

2.2. ESTUDI DE LA SIGNIFICACIÓ DE DIFERÈNCIES DE MITJANES (paraules escrites en cada llengua) INTRANIVELLS, PER A CADA GRUP, A LA FASE-82

TAULA 21 SIGNIFICACIÓ DE DIFERÈNCIES DE MITJANES INTRANIVELL PROVA D'ESCRITURA II (TEXT SEMIESPONTANI) FASE-82

GRUP A-82	NIVELL	SIGNIFICACIÓ DIFERÈNCIA	MILLORS RESULTATS
	1r	p<.01	català
	2n	p<.05	català
	3r	p<.05	català
	4t	p<.01	català
	5è	p<.05	català
	6è	p<.01	català
	7è	p<.05	català
	8è	p<.05	català
GRUP B-82	NIVELL	SIGNIFICACIÓ DIFERÈNCIA	MILLORS RESULTATS
	1r	p<.01	castellà
	2n	p<.01	castellà
	3r	p<.05	castellà
	4t	N.S.	-
	5è	p<.05	castellà
	6è	p<.01	castellà
	7è	p<.01	castellà
	8è	p<.01	castellà

Taula 21. Anàlisi de la significació de les diferències de mitjanes en la quantitat de producció escrita en llengua catalana i castellana, a cada nivell d'EGB i per a cada grup d'escoles (escoles del GRUP A-82 amb llengua d'ensenyament: català; escoles del GRUP B-82 amb llengua d'ensenyament: castellà). Indicació de la llengua més afavorida en l'escriptura semiespontània (vinyetes).

2.3. ESTUDI DE LA SIGNIFICACIÓ DE DIFERÈNCIES DE MITJANES (paraules escrites en català i castellà), INTERGRUPS, PER A UN MATEIX NIVELL D'EGB FASE-82

TAULA 22 SIGNIFICACIÓ DIFERÈNCIES DE MITJANES INTERGRUPS (GRUP A-82 i B-82). PROVA D'ESCRITURA II (TEXT SEMIESPONTANI) FASE-82

NIVELL/GRUP	ESCRITP.CATALANA	ESCRITP.CASTELLANA	+ PRODUCCIÓ
1r	A-82/B-82	N.S.	-
		N.S.	-
2n	A-82/B-82	N.S.	-
		N.S.	-
3r	A-82/B-82	N.S.	-
		p<.05	GRUP B-82
4t	A-82/B-82	N.S.	-
		N.S.	-
5è	A-82/B-82	p<.05	GRUP A-82
		N.S.	-
6è	A-82/B-82	p<.05	GRUP A-82
		N.S.	-
7è	A-82/B-82	N.S.	-
		p<.05	GRUP B-82
8è	A-82/B-82	N.S.	-
		N.S.	-

Taula 22. Estudi de la significació de diferències de mitjanes en la producció escrita en català i castellà, per a cada nivell d'EGB entre el GRUP A-82 (llengua d'escola: català) i el GRUP B-82 (llengua d'escola: castellà). Amb indicació del grup més afavorit.

3. ANÀLISI DE RESULTATS PROCEDENTS DE L'APLICACIÓ DE LA PROVA D'ESCRITURA II EN LA FASE-87

3.1. RESULTATS REFERENTS A LA QUANTITAT DE PARAULES ESCRITES, EN ELS TEXTOS SEMIESPONTANIS, EN CATALÀ I CASTELLÀ. FASE-87

TAULA 23 QUANTITAT DE PARAULES ESCRITES EN CADA LLENGUA EN LA PROVA D'ESCRITURA II (TEXT SEMIESPONTANI) FASE-87

NIVELL	ESCRITURA EN CATALÀ			ESCRITURA EN CASTELLÀ		
	n	X	s	n	X	s
GRUP I-87 (llengua entorn: català)						
1r	15	90	22	14	84	22
2n	22	111	26	19	97	23
3r	16	126	22	16	108	20
4t	23	122	21	23	98	24
5è	15	125	23	15	113	28
6è	15	132	19	15	117	18
7è	16	137	16	16	125	20
8è	24	135	25	24	116	28
GRUP II-87 (llengua entorn: cat. i cast.)						
1r	12	98	19	11	80	18
2n	15	88	26	14	76	24
3r	15	115	16	15	99	16
4t	24	129	20	24	113	18
5è	15	135	13	15	121	20
6è	22	143	22	22	127	26
7è	23	146	21	23	131	21
8è	30	158	23	30	146	13
GRUP III-87 (llengua entorn: castellà)						
1r	12	100	12	11	82	19
2n	23	107	20	22	92	16
3r	15	115	17	14	102	16
4t	20	117	18	20	107	29
5è	16	118	23	16	110	20
6è	16	126	19	16	116	27
7è	21	134	24	21	122	24
8è	15	147	28	15	145	32

Taula 23. Relació d'alumnes per a cada nivell, grup i llengua. Resultats de la producció escrita (nombre de paraules) en els textos semiespontanis de la Prova d'Espectura II. Els resultats s'expressen per a cada llengua indicant les corresponents X i s.

3.2. ESTUDI DE LA SIGNIFICACIÓ DE DIFERÈNCIES DE MITJANES (paraules escrites en cada llengua) INTRANIVELLS, PER A CADA GRUP, A LA FASE-87

**TAULA 24 SIGNIFICACIÓ DIFERÈNCIES DE MITJANES INTRANIVELL
PROVA D'ESCRITURA II (TEXT SEMIESPONTANI) FASE-87**

NIVELL	SIGNIFICACIÓ DIFERÈNCIA	MILLORS RESULTATS
GRUP I-87 (llengua entorn: català)		
1r	p<.005	català
2n	p<.002	català
3r	p<.000	català
4t	p<.000	català
5è	p<.000	català
6è	p<.000	català
7è	p<.002	català
8è	p<.000	català
GRUP II-87 (llengua entorn: cat. i cast.)		
1r	p<.004	català
2n	p<.000	català
3r	p<.000	català
4t	p<.001	català
5è	p<.007	català
6è	p<.000	català
7è	p<.000	català
8è	p<.000	català
GRUP III-87 (llengua entorn: castellà)		
1r	p<.000	català
2n	p<.001	català
3r	p<.007	català
4t	N.S.	-
5è	p<.001	català
6è	p<.009	català
7è	p<.000	català
8è	N.S.	-

Taula 24. Anàlisi de la significació de les diferències de mitjanes en la quantitat de producció escrita (paraules) en llengua catalana i castellana, a cada nivell d'EGB i per a cada grup d'escoles. Indicació de la llengua més afavorida en l'escriptura semiespontània (vinyetes).

3.3. ESTUDI DE LA SIGNIFICACIÓ DE DIFERÈNCIES DE MITJANES (paraules escrites en català i castellà), INTERGRUPS, PER A U N MATEIX NIVELL D'EGB. FASE-87

TAULA 25 SIGNIFICACIÓ DIFERÈNCIES DE MITJANES INTERGRUPS (GRUP I-87, GRUP II-87 i GRUP III-87) PROVA D'ESCRITURA II (TEXT SEMIESPONTANI) FASE-87

NIVELL/GRUP	ESCRIPT.CATALANA	ESCRIPT.CASTELLANA	+ PRODUCCIÓ
1r d'EGB			
I-87/II-87	N.S.	N.S.	-
I-87/III-87	N.S.	N.S.	-
II-87/III-87	N.S.	N.S.	-
2n d'EGB			
I-87/II-87	p<.005	p<.007	GRUP I-87 GRUP I-87
I-87/III-87	N.S.	N.S.	-
II-87/III-87	p<.006	p<.009	GRUP III-87 GRUP III-87
3r d'EGB			
I-87/II-87	N.S.	N.S.	-
I-87/III-87	N.S.	N.S.	-
II-87/III-87	N.S.	N.S.	-
4t d'EGB			
I-87/II-87	N.S.	p<.001	GRUP II-87
I-87/III-87	N.S.	N.S.	-
II-87/III-87	p<.002	N.S.	GRUP II-87

5è d'EGB			
I-87/II-87	p<.009	N.S.	GRUP II-87 -
I-87/III-87	N.S.	N.S.	- GRUP III-87
II-87/III-87	p<.008	N.S.	GRUP I-87 -
6è d'EGB			
I-87/II-87	N.S.	N.S.	- -
I-87/III-87	N.S.	N.S.	- -
II-87/III-87	p<.01	N.S.	GRUP II-87 -
7è d'EGB			
I-87/II-87	N.S.	N.S.	- -
I-87/III-87	N.S.	N.S.	- -
II-87/III-87	N.S.	N.S.	- -
8è d'EGB			
I-87/II-87	p<.000	p<.000	GRUP II-87 GRUP II-87
I-87/III-87	N.S.	p<.002	- GRUP III-87
II-87/III-87	N.S.	N.S.	- -

Taula 25. Estudi de la significació de diferències de mitjanes en la producció escrita (paraules) en català i castellà, per a cada nivell d'EGB. Amb indicació del grup més afavorit.

COMENTARIS sobre els resultats referents a la quantitat de paraules escrites en català i castellà en els textos semiespontanis de la Prova d'Espectura II

FASE-82

El GRUP A-82 (llengua escola: català) en situacions de "text semiespontani" presentava una producció escrita significativament superior en català que no pas en castellà, i un augment progressiu durant el període d'ensenyament bàsic (des de 1r fins a 8è d'EGB), i similar entre català i castellà.

El GRUP B-82 (llengua escola: castellà) tenia una producció escrita significativament superior en castellà tant respecte de la seva producció catalana com de la castellana corresponent al GRUP A-82. Igualment manifestava un progrés similar en les dues llengües.

Hem de recordar que els nivells superiors (6è, 7è i 8è d'EGB) del GRUP A-82 havien tingut el castellà com a llengua d'escola fins a 4t o 5è d'EGB. Això explica els resultats obtinguts a 8è d'EGB, on entre el GRUP A-82 i el GRUP B-82 no hi ha diferència significativa entre el rendiment escrit (quantitat de producció escrita en situació de textos semiespontanis) en català i castellà. Tot i això, les dades obtingudes indiquen que quan es produïa una diferència entre les produccions escrites en ambdues llengües, aquesta diferència es decantava significativament sempre a favor de la llengua d'escola.

FASE-87

El GRUP I-87 (llengua escola: català, llengua entorn: català) obté un rendiment significativament superior en llengua catalana i resulta el grup menys afavorit en

l'escriptura castellana (quantitat de producció escrita) tot i que no difereix significativament dels altres grups.

En el GRUP II-87 (llengua escola: català, llengua entorn: català i castellà), la producció és significativament superior en l'escriptura en llengua catalana, i augmenta progressivament en el decurs de l'escolaritat bàsica i obligatòria, en ambdues llengües.

En el GRUP III-87 (llengua escola: català, llengua entorn: castellà), la producció és significativament superior en català, i augmenta progressivament el rendiment en les dues llengües.

Cal ser prudents en la interpretació dels resultats d'aquesta prova (Prova d'Espectura II), ja que hi ha factors intervinents (que quedaven controlats a la Prova d'Espectura I) com la creativitat, la imaginació, el tipus d'escola, etc. que podrien afectar la major o menor producció escrita semiespontània dels alumnes estudiats.

En la producció escrita en llengua catalana destaquen, per damunt d'altres, els resultats del GRUP II-87; i en llengua castellana, els del GRUP II-87 i GRUP III-87. S'observa, igualment, una similitud important en el rendiment dels tres grups, per a les dues llengües a 6è i 7è d'EGB.

4. DADES SOBRE LA PRESÈNCIA DE CASTELLANISMES I CATALANISMES EN ELS TEXTOS DE LA PROVA D'ESCRITURA II

TAULA 26 PERCENTATGE DE CASTELLANISMES I CATALANISMES QUE APAREIXEN A LES ESCRITURES SEMIESPONTÀNIES CATALANES I CASTELLANES. PROVA D'ESCRITURA II (VINYETES)

FASE-82

NIVELL	GRUP A-82		GRUP B-82	
	CAST.	CAT.	CAST.	CAT.
1r	4%	3%	9%	1%
2n	3%	1%	3%	1%
3r	3%	1%	6%	1%
4t	6%	1%	3%	2%
5è	2%	1%	6%	1%
6è	3%	1%	6%	1%
7è	3%	1%	6%	1%
8è	4%	1%	3%	1%

FASE-87

NIVELL	GRUP I-87		GRUP II-87		GRUP III-87	
	CAST.	CAT.	CAST.	CAT.	CAST.	CAT.
1r	3%	4%	3%	5%	3%	7%
2n	3%	3%	3%	1%	2%	2%
3r	2%	2%	1%	1%	2%	2%
4t	2%	1%	1%	1%	2%	1%
5è	2%	1%	2%	1%	3%	1%
6è	1%	1%	2%	1%	2%	1%
7è	1%	1%	2%	1%	3%	1%
8è	1%	1%	1%	1%	2%	1%

Taula 26. Resultats del tant per cent de castellanismes i catalanismes que respectivament apareixen en els textos escrits semiespontanis en català i castellà. S'han calculat sobre la totalitat de paraules escrites en una i altra llengua. Les dades es presenten per nivells d'EGB, per grups (A-82, llengua d'escola: català; B-82, llengua d'escola: castellà; I-87, llengua de l'entorn: català; II-87, llengua de l'entorn: cat. i cast.; III-87, llengua de l'entorn: castellà). Els resultats es diferencien segons si corresponen a la primera fase d'aplicació de les proves (FASE-82) o a la segona (FASE-87).

COMENTARIS sobre la inclusió de castellanismes/catalanismes en els textos semiespontanis escrits en català i castellà

FASE-82

Important presència de castellanismes (entre el 2% i el 9% del total de paraules escrites) en l'escriptura catalana d'ambdós grups (A-82, llengua d'escola: català; B-82, llengua d'escola: castellà). Percentatge baix (aprox. 1%) de catalanismes en l'escriptura castellana, en aquests mateixos grups.

FASE-87

Percentatge de castellanismes similars i d'escassa importància (no superen el 3% del total de paraules produïdes) per als tres grups (I-87, llengua entorn: català; II-87, llengua entorn: cat. i cast.) i III-87, llengua entorn: castellà). Els catalanismes, similars també entre els tres grups, són relativament importants fins a 3r d'EGB (entre el 2% i el 7%), posteriorment disminueixen i no superen l'1%.

COMPARACIÓ FASE-82 / FASE-87. Important reducció de la inclusió de castellanismes en l'escriptura catalana, en els tres grups de la FASE-87, en el sentit que són percentatges molt menors i més estables en els diferents nivells d'EGB (entre l'1% i el 3%) que no pas en la FASE-82 (en què oscil.laven entre el 2% i el 9%). La presència de catalanismes manté resultats semblants a les dues fases (una mitjana d'entre l'1% i el 2%) i es presenten amb percentatges molt semblants en tots els grups analitzats.